

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-10-31
Besvaras senast
2017-11-21

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:89 En ny Arktisstrategi

Den globala uppvärmningen och klimatförändringarna har medfört en stor inverkan på Arktis med potentiellt mycket svåra konsekvenser som följd. Men issmältningen har också inneburit möjligheter. Naturresurser i området har blivit mer tillgängliga och handelsvägar kan nu användas under en längre tid om året än tidigare. Samtidigt har den globala uppvärmningen lämnat Arktis isfritt i större omfattning än tidigare, vilket har gjort att antalet fartyg som använt Nordostpassagen har ökat sedan år 2010.

Förutom klimatförändringarna har säkerhetspolitiska analytiker på Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) vid flertalet tillfällen tagit upp det försämrade geopolitiska klimatet i Arktis. Rysslands illegala annektering av Krim och landets aggressiva agerande i östra Ukraina, USA:s nya sanktioner mot Ryssland samt USA:s och Nordkoreas alltmer hårdnande retorik påverkar synen på Arktis.

I Arktis finns Rysslands kärnvapenbestyckade ubåtar som utgör landets andraslagskapacitet. Ryssland vill bygga ut infrastruktur för energi- och mineralutvinning, sjöfart och militär förmåga i Arktis.

Kinas president, Xi Jinping, talade under den 19:e partikongressen och sa att landet står inför en ny era där Kina kommer att spela en alltmer central roll globalt. Samtidigt tryckte Xi Jinping på att Kina skulle vara en militärmakt i världsklass till år 2050. Landet vill stärka sina bilaterala relationer till kustländerna i Arktis för att öka sitt inflytande över utvinningen av naturresurser. Enligt FOI är det sannolikt att också Kina flyttar fram positionerna och försöker dra långsiktiga fördelar av dynamiken i Arktis.

Varken USA:s förre president Obama eller president Trump har prioriterat Arktis. Den 31 maj 2017 meddelade USA att man drar sig ur Parisavtalet om klimatförändringar, och Trump har upphävt Obamas beslut om att inte borra i Beauforthavet och Tjuktjerhavet, norr och väster om Alaska. Även om klimatförändringen för närvarande inte verkar vara det som kommer driva USA gällande Arktis behöver frågan om hur USA kommer att reagera på Kinas och Rysslands agerande i Arktis tas in i analysen.

Sveriges Arktisambassadör Björn Lyrvall säger till SvD att alla ”är medvetna om att vi står inför helt nya utmaningar” och att det ”som händer i Arktis

stannar inte i Arktis”. FOI:s säkerhetspolitiska analytiker säger att ”Sveriges Arktisstrategi är föråldrad, och att vi nu behöver en helt ny, byggd på noggrann analys av de snabba förändringarna”.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

1. Vilken bedömning gör ministern av det säkerhetspolitiska läget i Arktis?
2. Står ministern fast vid att Sverige inte ska ta fram en ny Arktisstrategi?

.....
Karin Enström (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander